

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori neîncacate nu se pri-
mesc.—Manuscrisuri nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele

BUREAU DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nrx. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială.—RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

A N U L L X I V .

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstiro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone.— Un exemplar
10 bani.— Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 131.

Brașov, Joi 14 (27) Iunie.

1901.

Prospecte guvernamentale.

După cele ce s'au petrecut în zilele din urmă, după destăinuirile compromițătoare pentru Ugron și partida lui,—care partidă ajunsese în timpul din urmă a produce un curent puternic în opiniunea publică maghiară, ce se presenta ca cel mai radical național, deosebindu-se de curentul susținut de celelalte partide din dreapta și din stânga, — semi-oficioșele lui Szell ved și mai umflate pânzele speranțelor lor într-o constelație cât se poate de favorabilă pentru guvernul actual — la viitoare alegeri dietale. Și acesta cu atât mai mult, cu cât li-se pare, că a început să apună și stéua partidei populare, care susținea un contact mai apropiat cu ugroniștii și dimpreună cu ei părea că joca primul rol în desbaterile parlamentare.

Adevărul este, că cei din partida populară au exercitat o însemnată influență în cestiunea incompatibilității, și că li-a succes a-o ține în continuă agitare până-ce a primit cunoscuta rezolvare prin proiectul de revizuire votat de dietă. Dér și în delegațiunii membrii ei au observat o atitudine, deși mai domolă, dér într-o cât-va paralelă cu aceea a ugroniștilor, criticând situația creată monarhiei de tripla alianță din punctul de vedere, că această alianță iar fi legat cu totul mâinile.

Tocmai din incidentul recentei afaceri Ugron, adversarii acestuia au adus clericarismul, ce i-l impută, în legătură cu nisuințele partidei populare, fiind-că între afirmările lui Rimler, relativ la cererile, ce le-a adresat Ugron ministrului frances de esterne Delcassé, se află și una de cuprinsul, că Ugron a cerut, ca Delcassé să se întrepună cu totă influența sa la Vatican în favorul partidei sale. Acesta a adus cu sine, ca Ugron să fi învinuit între altele și de tendințe clericale ultramontane. Caracteristic este în tot cazul, că foia partidei populare tace până acum și nu amintesc cu nici un cuvânt afacerea Ugron-Rimler.

Nu trebuie să uităm într-aceea, că grosul partidei liberale din dietă îndată tot în apele vechi ale liberalismului facțios, care a făcut toate isprăvile de aproape trei-deci de ani încôce. Au mai intrat, cum șcim, în partida guvernului și alte elemente, ce se dic liberale, ca de pildă acele ale fostei „partide naționale“ (apponyiste). În fond însă corabia sistemului Szell e purtată tot de valurile liberalismului, care a adus atâta nemulțămire și amărăciune peste țără și ale cărui anteposturi sunt luate tot din garda interconfesională evreo-maghiară.

E lucru firesc, că aceste elemente, ce dau și adă timbrul guvernamentalismului unguresc, se temeau și se tem mai mult tocmai de nisuințele partidei populare, care atacă cu vizirul deschis pretinsul lor liberalism și se temeau și de radicalismul naționalist al partidei lui Ugron.

De aici vine bucuria, ce o arată acum garda semi-oficioșilor lui Szell în credința, că partidele amintite nu vor mai pute fi periculoase „liberalismului“ lor la viitoare alegeri dietale. Până acolo merge bucuria lor, încât de pildă „Pester Correspondenz“ face, ce n'a mai făcut niciodată și, vrând să condamne și mai cu efect partida lui Ugron, pare a lua în apărare pe naționalități față cu ea, dicând: „Mai ales partida lui Ugron, care a vrut să trecă tot-deuna ca cea mai maghiară dintre toate partidele și față cu naționalitățile a purtat adese-ori un limbaj necalificabil, și-a pierdut tot razimul prin machinațiunile nepermise ale conducătorului ei și nu mai are nici o șansă“ — la viitoare alegeri.

Cine va avé dér șanse? Neapărat că numai partida liberală „cu vechiul ei inventar“, la care s'au mai adaus încă câte-va noué achizițiuni.

Așa va stăpâni situațiunea la alegeri, — după cum sperézi oficioșii guvernului — ministru-președinte, acest „regenerător“ al partidei, care, în credința că mână el carul ei, e dus și împins înainte de valurile liberalismului și șovinismului celui vechi și perfid, care este ca hydra și crește cu atât mai tare cu cât mai mult ar umbla cine-va să-l stîrpească.

După cum stau lucrurile însă, e mai mult ca sigur, că, cu toate preținsele succese, și la viitoare alegeri și după ele, împrejurările și situațiunea vor stăpâni pe Coloman Szell cum l'au stăpânit și până acuma și că în cele din urmă va trebui totuși să se convingă și el cât de problematică, ba zadarnică e orice muncă, când ea nu este așezată pe un fundament tare și trainic; căci fără sinceritate, fără iubire de adevăr și fără dreptate nu va putea exista și nu va putea înflori niciodată adevăratul liberalism, de care îi place a fantasa.

Tarif vamal autonom. Oficioșii „Bud. Tud.“ anunță: După informațiunile foilor vieneze, guvernul ungar a răspuns la invitarea guvernului austriac de-a participa la desbaterile în cestiunea tarifului vamal autonom, că numai la toamnă poate să urmeze acestei invitări, fiind-că nu i-s'a dat putința de-a răspunde respectivei note a celor din Viena.

Budgetul anului viitor. În diferitele ministerii unguresci se lucrăză din greu la stabilirea budgetului pe anul viitor. Ministru de finance a adresat diferitelor resorturi ministeriale un resort, prin care le atrage atențiunea, ca în compunerea cifrelor să facă pe cât posibil economii și să nu trecă peste limitele budgetului din anul acesta, ba, decât se poate, să facă reduceri.

Cine va plăti? Cu titlul acesta publică guvernamentalul „Pesti Napló“ un articol voluminos, în care se ocupă de graba cu care Austria lucrăză pentru deschiderea de căi de comunicațiune. Spre scopul

acesta s'a luat în vedere un credit de 500 milioane fl. Prin acesta s'a pus bazele unei mari acțiuni economice, care ar însemna o trăsătură de șah contra Ungariei. Austria, dice numita fôia, scie prea biue, că peste doi ani se va începe lupta economică între ea și Ungaria. În lupta această Ungaria nu pôte fi învinsă, decât prin aceea, decât Austria prin canalele și căile ei de comunicațiune o va face să fi avizată la propriile-i puteri de-oparte, ér de altă parte, decât o va sili să fi avizată la Austria. Pe calea această Austria își va crea două porți: una pentru deschidere, alta pentru închidere. Într-asta află „Pesti Napló“ o mare primejdiă pentru viitoare situațiunea economică a statului ungar.

Mișcarea funcționarilor statului.

În întreaga țără s'a pornit o întinsă mișcare în sinul funcționarilor de stat, cerând ameliorarea situației lor materiale. Funcționarii vor să se întrunesc într'un congres regnicolar, în care să desbată și precizeze grevamentele lor în direcțiunea această. Spre scopul acesta s'a proiectat alegerea unei comisii supreme în Budapesta, și a altor subcomisii, cari să se pună în contact cu comisiunea din centru. Vor mai compune și un memorandum, pe care îl vor adresa ministrului-președinte, ministrului de finance și dietei.

Dece ani ministru-plenipotențiar. Am anunțat deja, că Lunț diplomatul rusesc d-l de Fonton a implinit dece ani ca trimis estra-ordinar și ministru plenipotențiar al Rusiei la București, și că în aceeași di ministru-președinte român a dat în onôrea lui un prând. Etă ce scrie „Voinea Națională“ din incidentul acesta:

„Este pôte pentru întâia ôră, că un ministru plenipotențiar stă la noi de un timp așa de îndelungat — și trebuie să adăogăm numai decât: un timp în care s'a căutat așa de mult a-se îndepărta orice nor în raporturile dintre cele două state.

Și meritul d-lui de Fonton pentru această, este dintre cele mai vrednice de recunoscut și de proclamat.

Tot timpul, d-sa n'a încetat a întreține relațiile cele mai perfect cordiale cu toate guvernele noastre — și după-cum întreaga societate bucurescă apreciază distinsele d-sale calități de spirit și de inimă, tot ast-fel toate cercurile politice sunt unanime a recunoscă caracterul înalt și firea pururi conciliantă a ministrului Rusiei.

Mult se datorește pentru restabilirea, mențiuerea și consolidarea bunelor relațiilor dintre marele imperiu al Maiestății Sale Țarului și România d-lui de Fonton, care neconțent a urmărit cu stăruința cea mai demnă de recunoștință acest scop și această țintă arătând în tot-deuna cea mai mare bună-voință întru aplanarea micelor conflicte și incidente, ce în mod fatal se ivesc între două state vecine.

Ér sfortările d-lui de Fonton în această direcțiune, a stabilirii celor mai bune raporturi între țără noastră și imperiul ce reprezintă, au culminat în călătoria M. Sale Regelui nostru în Rusia — eveniment la a cărui realizare nu puțin a contribuit.

Diplomat de carieră și de tradiții, d-l Nicolae de Fonton, înainte de a veni la București, a ocupat funcțiunii în diplomație la Turin, la Madrid, la Frankfurt, pe când Bismarck reprezenta Prusia la dieta de acolo; apoi a funcționat ca secretar de ambasadă la Paris în timpul războiului franco-german — consilier de ambasadă în mai multe rânduri la Viena și în sfârșit ca ministru la Lisabona.

Originar dintr'o veche familie francesă emigrată în Rusia din timpul marelui revoluții, d-l de Fonton, fiu al celebrului Nesselrode, e fiu și nepot de diplomați. Părintele, ca și bunicul său, s'a distins în această carieră; acesta din urmă a fost unul din plenipotențiarii cari au luat parte la încheierea tratatului dela Ackerman.

De mai mulți ani, d-l de Fonton este decanul corpului diplomatic din București, și tactul și afabilitatea cu care d sa se achită, ca de alt-fel de toate însărcinările d-sale, este cu deosebire apreciat de colegii d sale și de toate cercurile politice.

D-l de Fonton e „mare cordon“ al ordinilor *Coróna* și *Stéua României* — é ér Suveranii Rusiei i au conferit rând pe rând marile cordone ale ordinilor *Sf. Stanislav*, *S-ta Ana* și *Vulturul-alb*.

La serbarea aniversării de astăzi, se asociază toate cercurile și întreaga societate bucurescă.

Din Sofia și Belgrad sosesc următoarele știri, ce merită a fi înregistrate: Lui „N. Fr. Presse“ i-se scrie din Sofia, că pressa oficioșă bulgară se pronunță în mod insuflețit asupra visitei, ce o va face Bulgarilor în curând marele duce rusesc Alexandru *Mihailovici*. Marele duce va veni pe bordul chirasatului „Rostislav“ comandat de el la începutul lui Iulie st. v. la Burgas, pentru-ca de acolo însoțit fiind de principele *Ferdinand*, să dea o rotă prin Bulgaria. Organele guvernului actual rusosfil bulgar dic, că această primă vizită a unui membru din casa imperiașă rusescă, va fi o confirmare a înfrățirii celor două țări — și o răsplată pentru curentul rusesc în Bulgaria; partea cea mai mare a opiniei publice bulgare însă, consideră anunțarea acestei visite numai ca o slabă mângâiere pentru refuzul ajutorului economic din partea Rusiei.

În *Belgrad* se fac pregătiri pentru aniversarea de 25 de ani a războiului serbo-turcesc dela 1876. Conducătorul de odinioară al voluntarilor serbi din armata dela Drina Svetozar Ristic, care e președintele comitetului festiv a publicat în țiarul rusesc „Novoie Vremia“ un apel către voluntarii ruși, cari au luat parte la războiul din 1876, prin care apel invită pe Ruși în numele „unității și independenții slave“ la festivitatea slavă din Belgrad. Se așteaptă deci, că în Belgrad în 3. Iulie st. v. se va ține o festivitate de înfrățire a Slavilor.

Afacerea Ugron-Rimler.

În această urită afacere s'au publicat declarațiunile noué. Una din acestea a dat'o Rimler în „*Neue freie Presse*“ din Viena și în „*Temps*“ din Paris. Cu data de 21 Iunie a trimis acestor țiare o scrisóre drept răspuns la prima desmintire, ce a dat'o Ugron în amintitele foi îndată-ce a primit șcierea despre broșura lui Rimler. A doua declarațiune vine tot din Paris și se referă la atitudinea, ce a observat'o Delcassé în această afacere.

În scrisóreă trimisă lui „*Neue freie Presse*“ și „*Temps*“ faimosul Rimler declară, că susține în întregul lor și fără de nici o restricțiune afirmările sale. În urma această declară — pôte dovedi și prin documente, — că Ugron a cerut la 11 Octomvrie 1899 dela Delcassé următoarele:

1) Ajutor material pentru organizarea unei partide aiceală Franceze și Rusiei în Ungaria; 2) Validitatea influenței sale

(a lui Delcassé) la scaunul apostolic în favoarea acestei partide; 3) Înființarea, prin diare asprite, pentru o împăcare frățească a Maghiarilor și Slavilor din Ungaria; 4) Validitatea puterii sale (a lui Delcassé) în interesul înființării unei bănci franco-maghiare, a cărei misiune ar fi fost a se lupta în Ungaria pe teren economic contra germanismului.

„După-ce am prezentat aceste propuneri în numele lui Ugron și al meu, ministru frances de externe Delcassé le-a primit în principiu, și noi — Ugron și eu — am primit în 16 Ianuarie 1900 invitare oficială, ca a doua zi să mergem la palatul din Quai d'Orsay, cu scop de-a stabili definitiv. În fața caracteristicii schimbării de front a ministrului Delcassé și în fața pericolului iminent german, care amenință monarchia habsburgică, Franța și Rusia, nu mi-a rămas, decât să public lucrarea mea, fără a ține cont de aceea, că ar crea cuiva neplăceri; interesele private trebuie se fiă postpuse intereselor mai înalte ale patriei.”

A doua declarația o publică un „intim amic” al lui Delcassé în „Neues Wiener Tagblatt”. În ea se dice, că *afacerea Rimler-Ugron* datăză din primăvara anului 1899. Delcassé a primit în palatul de pe Quai d'Orsay pe Rimler. Acesta s'a dus la el convocându-se la Ugron și la fostul ministru frances Poincaré. Delcassé l'a primit așezat. Au vorbit mai întâi despre Ungaria, apoi despre Ungaria și Franța și, în fine, despre Rusia, ca aliata Franței. Rimler a spus, că *Rusia exercită mare putere atractivă asupra unei partide maghiare și poate că devenise actuală cestiunea: dacă Franța n'ar fi apăsătoare într-o formă care, de-a exploata și mări această forță atractivă a Rusiei, înainte de ce s'ar pune pe tapet cestiunea refinoarei triplei alianțe?* Fiindcă Delcassé a ascultat cu interes pe Rimler, acesta a exploatat momentul pentru a declara, că după părerea lui ar fi un scop, ca guvernul frances să sprijinească înființarea unui *dinar în Budapesta*, care să aibă misiunea de-a salva mijlocii și nemijlocii Ungaria de efectul păgubitor al triplei alianțe. Rimler a mai adăugat, că acțiunea foii ar fi mult sprijinită printr-o bancă francesă sau franco-rusă, și a pus mare pond pe înființarea acestei bănci.

Delcassé a răspuns, că nu e treaba lui de-a indigea lui Rimler o astfel de bancă, dăr decât el cunoscă o bancă de felul acesta atunci își va ține de datoriă de-a sprijini pe Rimler, și i-a promis — după-ce Rimler a spus, că cunoscă o astfel de bancă — că-l va recomanda băncii. Este sigur însă, că Delcassé *nică n'a dat, nică n'a promis* bani pentru înființarea unei foi. Rimler a cerut o audiență și la președintele Loubet, dăr a fost refuzat. S'a dus apoi la președintele camerei Deschanel, rugându-l să-i mijlocască o nouă audiență la Delcassé, însă nu i-a succedat, fiind că într-aceea ministru de externe fu incunoscut, că Ugron va deservea pe Rimler.

Timișoara, 24 Iunie n. 1901.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

(O comună bisericească română adusă la — sapă de lemn.) Este de interes local, atinge numai interesele unei singure comune cestiunea despre care vă raportează, și totuși ea merită a fi cunoscută de românismul întreg.

Momentul semnificativ al cauzei este: cât poate conta Românul chiar și la justiția țării, când e vorba să se consolideze, să se smulgă de sub ghiarele impilatorilor săi seculari și să-și ceară o parteică cât de mică din sudorea părinților și protopărinților săi, ca basă pentru dezvoltarea sa viitoare.

E vorba de procesul de „despărțire hierarhică” a Românilor de legea gr. or. din suburbiul Fabric, aparținător la parochia „mixtă” (cu Sârbii) numită „S-tul George”.

S'a vestit deja, cam o lună înainte de asta prin diare, dăr pe scurt, că acest proces este pierdut pentru Român: ei au fost total respinși cu pretensiunile lor chiar și din partea supremului for judecătoresc, a Curiei reg., și condamnați la suportarea speșelor procesuale.

Azi cunoscem și motivele acestei sentințe. Unul e, că „între cei ce au contri-

buit la zidirea bisericeii și la întemeierea parochiei — nu obvin și Români”; al doilea motiv e, că „Românii când au fost scoși din biserica și din școlă cu forța: cu brachiul judecătoresc, de ce au suferit asta?”; ăra al treilea motiv e, că decât Românii au avut drept la biserica de sub întrebare, de ce au așteptat atâta timp: de ce n'au intentat procesul mai de demult?

Nu mă simt îndreptățit a lua în critică o sentință judecătorească a forului suprem, dăr a observa, că aceste motive sunt notoric greșite, asta cred, că nu mi-se va lua în nume de rău. Căci, las să judece lumea juridică, este notoric, că d. e. Petru Cermena, frații Ioanovici, dintre cari unul renumitul inspector scolar de pe timpul absolutismului, ăra celalalt tatăl dōmnei Mathei (acū locuitoare în Gratz) au fost Români, și ei încă obvin între întemeietorii bisericeii de sub întrebare. Mai departe, când actele judecătorești constată și dovedesc, că cu brachiul am fost scoși dintr-o posesiune, atunci, cred, este dovadă de ajuns asupra faptului, că până la scōtirea cu brachiul, am fost în posesiune. Și, în fine, deore-ce legea referitoare la cauză nu hotărășoe termen pentru intentarea acestor procese, nică nu stabileșoe așa-numitul „timp de prescripția” — atunci ăre ce motiv de amovare pōte izvori din faptul, că au început procesul atunci, când l'am început, și nu alta-dată?...

Dăr încă n'am spus tot cât am să spun. Pupăza pe colac o formăză acea parte a sentinței, care se referă la suportarea speșelor procesuale.

În această privință înalta Curia a judecat, ca speșele procesuale — circa 13,000 de corōne! — să le plătescă I. P. S. Sa Metropolitul și parochienii cei amovați cu procesul, însă nu ca parochienii, ci ca *individii!*

Un lucru, până azi, ne mai pomenit.

De sigur, că lumea juridică se va întreba: cum să pōte, ca credincioșii, cari s'au constituit în comună bisericească, cari n'au dat avocatului plenipotență în numele lor, cari n'au reclamat drepturi sau avere pentru persoanele lor, să fiă totuși condamnați a suporta speșele procesuale din averile lor individuale particulare?

Nu se pōte — vor dice onor. noștri advocați!

Eu însă le răspund încă odată: da, așa este!

Credincioșii numitei parochii, ca individii particulari, n'au improcesuat, n'au dat plenipotență, nu s'au apărat, și totuși sunt condamnați, ca individii, la suportarea speșelor procesuale!

Acum va înțelege onor. cetitor situația acestei parochii. Drepturile avute, și după ai noștri clare, sunt pierdute; avere comună-bisericească n'au ămenii; preste asta așteptă în fiă-care și să le vină esecutiția în case, ca să plătescă din avutul lor privat încă 13 sau dōră 20 de mii de corōne!

Pōte că unii-ălții vor fi de oredință, că onor consistoriu din Arad va anticipa cel puțin de-oamdată aceste speșe și, apoi, repărțisându-le, le va încassa posterior dela comună, fiă chiar și cu procente. Toți aceștia se înșelă amar. Onor. consistoriu din Arad, cum se șoe — „n'are bani!” El deja a avisat, se dice, pe fericirii săi credincioși din Fabric, ca „să se îngrijescă de plățirea speșelor procesuale, și să șoe, că dela Arad: nică din fondul cu mențiune specială, nică din alte izvōre — n'au să aștepte nimic!” Energici — a la Mangra.

Ce coincidență fatală!

Greșela său rătăcirea Curiei și „lipsa de bani” în Arad în unul și același moment!

Nu pot încheia fără o mică incurajare către frații români aparținători comunei „S-tului George”...

Nu deserați, fraților! Acest moment de grea încercare pentru voi, servescă-vă de îndemn pentru a dovedi tăria adevărată românească! Puneți umăr la umăr și dați toți piept bărbătesc cu atacul îndreptat contra existenței vōstre ca Români.

Prăbuși-se-vor dōră cât de curând cei ce se îngurăză individual cu sudorea vōstră

și a părinților vōștri, ăre voi de veți sta umăr la umăr — veți trăi.

Fie-vă deviza: total pentru esistența națională! Și, decât așa ve-ți lucra, viața ve-ți avē, dauna materială ușor veți repara-o.

Din străinătate.

Conferința lui Mihailowski. Președintele comitetului macedonean, Mihailowski, a ținut conferința anunțată în sala „Slavianska Beseja”, în fața unui public numeros. El și-a împărțit conferința în două părți. În partea întâi a spus situația critică din Macedonia, pe care a ilustrat-o cu numeroase atrocități, precum și cu citații din seriile diferiților publiciști, cari au călătorit prin Macedonia. În partea a doua spune, că *Serbia trebuie să facă acțiune comună cu Bulgaria*, pentru eliberarea fraților subjugăți. În urma întelmirii dela *Abbazia*, această unire se impune. De altmătrelea, Serbia a intrat de cât-va timp pe această cale, înțelegând falsitatea diplomației străine. Opinia publică europeană a fost indusă în erōre relativ la situația din Macedonia. Mihailowski exprimă dorința de a întreprinde o călătorie prin Europa, spre a lămuri opinia publică. Face apel la patriotismul Bulgarilor, ca să ajute prin mijloace băneșci cauza macedoneană.

Incurcăturile din China. „Amurskaja Gazeta”, ce apare în *Blagovesensk*, publică scrieri neliniștitoare din Mandșuria. Din *Karbin* s'au refugiat tōte femeile și copiii ruși, fiind-că se tem de turburări. Lângă *Kaliar* se adună trupe mongole și mandșuane pentru a nimici calea ferată.— O telegramă din *Tien-Cin* vestesce, că mișcarea Boxerilor începe a lua ărași proporții primejdioșe.

—După exemplul dat de cele-lalte puteri mari, guvernul austro-ungar a ordonat reducerea forțelor navale din estremul orient. Vasele „Impărătesa Elisabeta” și „Zeuta” se vor înapoia în curând în Europa. Detașamentul austriac din Peking a fost redus la 100 ămeni. Vasele „Maria Teresia” și „Aspern” vor rămâne în apele chinezesce.

Visitele escadrei rusesce. Ambasada rusescă din Constantinopol a notificat Porței, că escadra rusescă, care va visita luna viitoare porturile bulgare, va visita în același timp și porturile otomane din marea Negră.

Cestiunea Cretană. După o scoire telegrafică din Constantinopol, între prințul George și consuliile puterilor din Creta a isbuonit un conflict. Prințul a declarat, că *se supune voinței puterilor*, dăr a adăugat, că *pe viitor nu va mai comunica cu consuliile*. Consuliile au declarat ambasadelor din Constantinopol, că intenția prințului George este, ca contactul cu puterile să se facă prin reprezentanții Greciei.

Turburările din Spania. Din Madrid se telegrafază: În timpul procesiunii jubileului, s'au produs turburări la Alcoy. Numeroșe grupuri au protestat cu violență; *crucea a fost smulsă din mâna unui preot și sfărâmată*. Lumea s'a lovit cu bastoanele; s'a aruncat cu petrii asupra jandarmilor, cari au intervenit. Sunt patru răniți și mai mulți contuzionați.

SCIRILE DILEI.

— 13 (26) Iunie.

Regele Carol și prințul de corōnă german la manevre. Se anunță, că la invitarea monarchului nostru, vor asista la manevrele finale din anul acesta regele Carol al României și prințul de corōnă german, ca ășpeți. După dispozițiunile de până acum, regele Carol va merge în luna lui August pentru scurt timp la băi la Ragatz în Elveția. La reîntōrcere se va întelui în Viena cu prințul de corōnă german și va merge împreună cu el la marile manevre în Slavonia. De aici prințul de corōnă german va merge peste Budapesta să facă o

scurtă vizită părechei române regale la Bucuresci. E probabil, dice „B. T.”, că prințul de corōnă german va petrece scurt timp și în capitala ugară.

— Diarele din Bucuresci n'au nică o scoire despre o astfel de invitare.

F.Z.M. br. Beck în Sibiu. Vineri s'era șeful statului major-general al armatei comune a sosit în Sibiu, unde i-s'a făcut o primire forțe călduroșă. Deja în dimineața următoare, Sâmbătă br. Beck cu suita a plecat c'un tren special la pasul *Turnu-Roșu*. În excursiunea acēsta a fost însoțit și de comandantul de corp Probst și de generalii corpului al XII-lea de armată.

La Turnu-roșu a fost așteptat de comitele suprem Thalmann și de protopretorul Fabricius. Aici br. Beck a fost salutat și de doi ofițeri din armata română. După vizitarea graniței comandantul de corp general Probst a dat un mic dejun, în deorsul căruia a cântat musica regim. 2 de infanterie. La toastul ridicat de generalul Probst, șeful statului-major-gen. răspunde dīcând între altele că pentru el este o neocitate și tot-odată o plăcută datorință, ca aici la granița monarchiei austro-ungare să constate, că în decursul călătoriei sale prin tōte părțile Transilvaniei a aflat la tōte naționalitățile și confesiunile același mare devotament, venerațiune și iubire pentru preafinalta persoană a Majestății Sale și că el trebuie să constate această conglăuire a spiritelor și a inimilor.

Convenția comercială ruso-italiană. Din Roma se telegrafază, că sunt cele mai bune prospecte pentru înlăturarea piedecilor ce stăteau în calea încheerii unei convenții comerciale între Rusia și Italia.

Aniversarea bătăliei dela Cuztozza s'a serbat și în Timișoara de către regimentele 29 și 39 de infanterie, cari au luat parte la această bătălie și la învingere. La serviciul divin ce s'a ținut pentru trupe, cari erau în ținută mare, au luat parte toți generalii în frunte cu comandantul de corp Switzer. La prânzul dat în onōrea zilei comandantii regimentelor au toastat, laudând fapta glorioșă de arme a acestor regiamente. Au fost ospățați și soldații.

Administrator protopopesc provisor. D-l Nicolae Togan a fost numit administrator protopopesc al tractului Sibiu în urma înăutării la trēpta de canonic a fostului protopop Ioan V. Russu.

Posturi vacante. La institutul pedagogic-teologic din Sibiu sunt vacante trei posturi de profesori seminerali. „Telegr. Rom.” publică, pentru înăplinirea acestor posturi, concurs cu termen până la 12 (25) Iulie.

Secțiunile literare ale „Asociațiunii” sunt convocate în ședință plenare pe ziua de 14 Iulie n. la Sibiu.

Afacerea Collaro. Eri, precum am anunțat, s'a esecutat decisiunea curții de apel din Bucuresci în afacerea moștenirii N. Collaro de către judecătorul ocolului I. Neagu. În procesul verbal, ce s'a adresat de către numitul judecător asistat de grefierul archivar al judecătoriei, se dice între altele: „Vedēnd că prin menționata decisiune a Curții de Apel se ordonă trimiterea minorului George Collaro, reprezentat prin tutōrea sa legală Elena Magdó, în posesiunea averii mobiliare rămase în România pe urma defunctului Nicolae Collaro; vedēnd adresa noastră Nr. 7507 din 8 Iunie 1901 prin care se invită d-l consul general al regatului Elin a se presenta la ridicarea sigiliilor și la esecutarea menționată decisiunii, vedēnd adresa percepției Nr. 2207 din 16 Maiu 1901: astăzi 12 Iunie 1901 ăre și jumătate a. m. ne-am prezentat la ultimul domiciliu al defunctului N. Collaro, unde am găsit prezenți pe d-na Elena Magdó mama și tutōrea legală a minorului George Collaro, pe d-l N. D. Moroianu și pe d-l Matei, executor testamentar, lipsind d-l consul general al regatului Elin, și gășind sigiliile puse de noi în perfectă stare, le-am rupt, am remis lada de fier împreună cu

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge, pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Pilde și sfaturi pentru popor. de d-l Ioan Pop Reteganu, Cartea conține vre-o 24 descrieri, cari cuprind diferite învățături pentru trebuințele țeranilor noștri. 50 b. (+ 10 b. porto.)

Felicitări în poezii și prosă la anul nou, ziua nașterii și ziua numelui, precum și vorbiri la diferite ocazii școlastice, de G. Simu. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

„Carte pentru toți“, întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcățian. Prețul 40 bani (plus 5 b. porto.)

Săpătorul de bani, comediă în trei acte localizată de A. Pop. Se recomandă mai ales pentru cei ce vreau să jöce teatrul. Prețul 12 cr. (prin postă 14 cr.)

Vięta după mörte, sęu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și deșertăciunea celor trecętore, de I. P. Ediția II. Prețul fl. —.50 cr. Cu posta 55 cr.)

Musa Someșană, poezii populare din jurul Nășudului, culese de Iuliu Bognariu, Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Dracul, novelă de V. R. Buticescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (cu porto 12 cr.)

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 20 cr. (cu porto 23 cr.)

„Preotul din Noieni“, narațiune istorică din vęcul nos ru, scrisă de Arghirobarbu. Prețul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Părintele Nicolae, schiță din vięta preoților de G. Simu. Pr. 30 cr. + 3 cr. porto.)

Poezii de V. R. Buticescu. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Suspin și zimbire, poezii și prosă de A. Pop. Prețul 40 cr. (cu porto 43 cr.)

Zarandul și munții apuseni ai Transilvaniei, descriere de Silvestru Moldovan. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte prețioasă și rară în felul sęu. O recomandăm pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți Români, cari vor sę-și cunoscă țera și nęmul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

„Omul“, noțiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omeneș de George Cătauș inv. Aceșta carte serveșce ca manual pentru anul al IV-lea al școliei pop., pentru școlile de repetiția și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (pl. 5 b. por.)

Omul și lumea, cântări funebreale de Aron Boca-Velchereanu. Prețul 16 bani (+ 3 b. porto.)

Prietinul sęteanului român. Sfaturi în formă de dialog pentru elevi și adulți de I. Pop-Reteganu. Prețul 60 bani (plus 10 bani porto.)

Legea de pensiuę pentru învățătorii p.p. din Ungaria. Prețul 44 bani (+ 5 b. porto.)

Orul general pentru școlă română sub clase și cu un singur învățator de Georgia Ma yar. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

„Pe pragul mormęntului“ de preotul G. Simu, conține versuri funebreale pentru popor și pentru inteligența. Pr. 50 (bani + 6 b. porto.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Colonel David baron Urs de Margino la Solferina și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ęr altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormęntului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Țera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Muręș spre miadă-și și valea Muręșului, de Silvestru Moldovan, — e o scriere unică în felul sęu, atât de călduros aprețiată de întreaga țiaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui sę lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„Pintea Vitęz“, tradițiun, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteganu. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. ea se cuprind förte interesante tradițiuni și istorisirii din tóte părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul în sat și la óste“. Acesta este titlul unei nouę cărțițele, ce d-l Ioan Pop Reteganu, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

„David Almdășianu“, schițe biografice de Ioan Popea. Broșura acęșta, prezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarbu. Prețul 40 bani.

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Iunie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.90
Renta de coróne ung. 4%	92.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.70
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.50
Bonuri rurale ungare 4%	92.20
Bonuri rurale croate-slavone	93.36
Impr. ung. cu premii	173.73
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	145.25
Renta de argint austr.	98.35
Renta de hârtie austr.	98.15
Renta de aur austr.	117.85

Losuri din 1860.	140.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.67
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	656.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	644.50
Napoleoniori.	19.03
Mărci imperiale germane	117.32 1/2
London vista.	239.62 1/2
Paris vista	95.67 1/2
Rente de coróne austr. 4%	95.95
Note italiene	90.75

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Iunie n. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.80	Vënd.	18.82
Argint român. Cump.	18.40	Vënd.	18.44
Napoleoniori. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Seris. fone. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

De inchiriat.

In casele ce sę edifică din Str. Caterinei nr. 18, sunt de inchiriat cu începere dela 29 Septembrie 1901, 4 locuințe mari în etaj și parter și

douę mici. Cele mari constă din 3, 4 și 5 odăi, cu tóte apandicele lor, eventual și grajd pentru cai. Cele mici din câte 2 odăi și bucătărie.

Amatorii a sę adresa la Dóma proprietara caselor Maria Dr. Cusan tot a colo. 3—10. (187)

Un tiner jurist caută aplicare în vre-o cancelarie advocatială.

8—10 (184)

ANUNCIURI

sunt a sę adresa subscisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemęnt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Cea mai veche, renumită și bună

BERE

recomandată de autoritățile medicale este

tot-deuna prospęta dela cep, un pahar 11 cr., un Krigei 19 cr., în Butelii, in fie-care di se umple sticlele cu bere prospęta, prin comprimăție de aer, 1 butelie 22 cr.

În Brașov numai în Hala de Bere Pilsner, Str. Porți nr. 25.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an . . . 24 „	Pe un an . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . 4 cor.	Pe an . . . 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, sę binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Sz. 5050—1901.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint tlkvi hatóság közhirrę teszi, hogy a Chiserean Demeter végrehajtatónak Cazán Maté a Mátée és neje végrehajtatást szenvedő elleni 280 kor. tókekövetelés s járul. iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén a bethleni 459 sz. tljkvben Grama Anna szül. Cazán, Cazán Maté I. Máté és Grecu Anna a Mátée nevén álló A + 96, 97 hrsz. ingatlanra 846 korona kikiáltási árban elrendeltetik és pedig a C. 23 és 24/a Cazán Maté és neje Ludu Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartása mellett, ha azonban az ingatlan vételára a haszonélvezetett megelőző tehertételek kielégítésére szükséges 8400 kor. összeget nem üti meg, ugy az árverés hátálytalanná válik s az ingatlan nyomban megtartandó árverésen a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül ujabban elárvereztetik, az árverést ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1901 évi Iulius hó II-ik napján d. e. 9 órakor Bethlen községcen községcen megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ban kije lölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénzazek a biróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénynt átszolgáltatni.

Fogarason, 1901 évi Május hó 14-én.

A. kir. jbiroság mint tlkvi hatóság.

BEDŐ kir. albiró.

(193).1—1.